

Avslutningstal kongress 2022 – Marie Nilsson

Obs! Det talade ordet gäller.

Vänner!

Tack för en fantastisk kongress.

Alla livliga debatter och kloka beslut. Om allt från jämställdhet till dödsolyckor.

Vi har vässat vår organisation.

Lagt grunden för en ännu bättre verksamhet på våra arbetsplatser.

Och samlats kring hur vi vill förändra vårt samhälle.

Nu är vi väl rustade att fortsätta företräda medlemmarnas intressen.

Och jag är stoltare än någonsin över vår fackförening.

För vi sitter aldrig på läktaren, och vi är makten ingen rundar.

//

Vänner!

Framtiden är här, framtiden är vi, framtiden är grön industri.

Jag vill ägna stora delar av det här talet åt våra största utmaningar framåt.

Jag vill tala om vad som krävs för att vår svenska industri och vi svenska industriarbetare ska fortsätta att vara världsledande i den gröna omställningen.

För att vi verkligen är världsledande – det är det inget snack om.

Det fick jag tydliga bevis för i somras, när jag besökte fackliga kongresser i USA och Australien.

Var jag än kom, sågs vi i Sverige som föregångare.

//

I vårt land behöver vi inte välja mellan klimatet och jobben.

Tvärtom.

Klimatomställningen skapar jobb, och de som jobbar skapar klimatomställningen.

Över hela landet sker stora industriinvesteringar.

5000 nya jobb i Skellefteå, 3000 nya jobb här i Göteborg, 1000 nya jobb i Borlänge...

Jag skulle få stå här hela dagen om jag skulle räkna upp alla satsningar.

//

Det här ger oss enorma möjligheter.

För nu när industrin är i förvandling, har vi möjlighet att äntligen driva igenom det goda arbetet.

Den gröna industrin skriker ju efter arbetskraft.

Och det goda arbetet är avgörande för att industrin ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar framtidens kompetens.

"Det går inte att hänga av sig huvudet i omklädningsrummet."

Så sa Leif "Blomman" Blomberg redan på Metalls kongress 1985.

Och de orden är lika sanna idag – om inte ännu sannare.

Vår svenska, gröna industri ska inte konkurrera med låga löner och dåliga arbetsförhållanden.

Det är med hög kvalitet, specialisering och kunnig personal vi har vår konkurrensfördel.

//

Om vi ska lyckas förverkliga det goda arbetet i den gröna omställningen, så krävs tre saker av oss som fackförening.

- 1) Fokus på organisering.
- 2) Kompetensutveckling i praktiken.
- 3) Systematiskt arbetsmiljöarbete.

Det här måste vi lyckas med, för att kunna driva medlemmarnas intressen på bästa sätt.

//

Låt mig börja med organiseringen.

Det är en historisk utmaning för oss att se till att alla nyanställda i den gröna industrin blir medlemmar – och att organisera nya arbetsplatser fackligt.

Överallt ska det finnas någon från oss som tar emot.

Som ställer den livsviktiga frågan: Vill du bli medlem?

Här behöver vi dra lärdomar av varandra – och inspireras av de som går före.

Northvolt i Skellefteå är ett bra exempel.

Där är vi med redan när de nyanställda får sin introduktion.

Redan dag två på jobbet berättar vi om IF Metall och skriver in alla som vill direkt.

Precis så offensiva ska vi vara!

//

Men det gäller inte bara att organisera nya medlemmar.

Det gäller också att vara rädda om de medlemmar som vi redan har.

Så att de vill stanna kvar i vår fackförening – och ser möjligheten att vara med och påverka.

Vi behöver bli fler förtroendevalda – och varje förtroendevald ska få chansen att känna sig trygg i sin roll.

Vår satsning på fackliga utbildningar måste fortsätta.

För vänner, sanningen är att snittåldern på våra förtroendevalda stiger.

Vi har helt enkelt en dålig återväxt.

Det måste vi komma till rätta med.

För om vi vill fortsätta att vara en fackförening där industriarbetare företräder industriarbetare, måste fler vilja ta ett förtroendeuppdrag.

Annars riskerar vi att bli en professionaliserad organisation, där ombudsmännen som företräder medlemmarna i förhandlingar inte självklart vet hur det är att stå på industrigolvet.

Det vore knappast en utveckling som skulle gynna medlemmarnas intressen.

Därför handlar organiseringsarbetet inte bara om att ställa frågan: Vill du bli medlem?

Utan även om att fråga: Vill du ta chansen att föra dina arbetskamraters talan?

Det är nyckeln till facklig makt – på riktigt.

Det börjar på arbetsplatserna, bland arbetskamraterna.

I styrkan som uppstår när vi stöttar varandra.

//

Vi har nyss antagit våra handlingslinjer – alltså våra mål för den kommande kongressperioden.

Målet om en 85-procentig organisationsgrad på industrins arbetsplatser ligger fast.

Dit har vi ännu inte nått. Men det ska vi göra. För vi kan, om vi vill.

Sedan förra kongressen har vi värvat fler än 81 000 nya medlemmar till vårt förbund – och fått nästan 2 500 nya studerandemedlemmar.

Tänk hur många industriarbetare det är.

Tänk att de kan bli ännu fler – som gör oss till en ännu starkare fackförening.

//

Om vi ska nå vårt mål, behöver vi inte bara bli bättre på att ställa frågan.

Vi måste även våga ställa den på nya sätt.

Till exempel genom digital organisering.

Det arbetet har vi redan påbörjat – och det är framgångsrikt.

För många människor känns det mer naturligt att googla facket än att fråga sig fram till facket på jobbet.

Därför måste vi finnas online.

Att gå med i vår fackförening ska alltid vara enkelt – på jobbet och på nätet.

//

Samtidigt måste vi fortsätta vårt arbete för att bli ett ännu mer jämställt förbund.

Vårt mål om minst 30 procent kvinnor i våra rådgivande och beslutande organ ligger fast.

Öppenhet och inkludering är avgörande för att vi ska vara relevanta för nya generationer.

I IF Metall ska alla industriarbetare känna sig välkomna, på sina villkor.

Kön, ursprung, religion, sexualitet och funktionsnedsättningar spelar ingen roll.

I vår fackförening kommer människovärdet alltid först.

//

Låt mig nu gå över till nästa stora utmaning – kompetensutveckling i praktiken.

Äntligen har vi ett nytt huvudavtal med ett revolutionerade system för vidareutbildning och omskolning.

Men det räcker inte. Nu börjar det stora jobbet för oss. Att se till att den här fina reformen verkligen används av våra medlemmar, i praktiken.

För vi vet ju att ny kunskap är helt avgörande för industriarbetarna i den gröna omställningen.

När tekniken byts ut och arbetsuppgifterna förändras behöver våra kunskaper uppdateras.

Så att vi kan vara med och driva klimatomställningen på bästa sätt.

//

En sak är viktig att slå fast.

Arbetsgivarna har fortfarande ansvar för kompetensutvecklingen i arbetet.

Det kommer de aldrig att slippa undan.

Men med det nya omställningsstödet får våra medlemmar en större möjlighet att själva välja att vidareutbilda eller omskola sig – för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

Så nu gäller det för oss att stötta och uppmuntra alla medlemmar som behöver det.

Särskilt dem som kanske har svårt att förstå varför just de skulle behöva validering och kompetensutveckling.

Det kan vara äldre medlemmar. Eller medlemmar som inte har så bra erfarenheter av att studera och inte känner sig bekväma med att sätta sig i skolbänken.

Just dem ska vi nå.

På deras arbetsplatser och på deras villkor.

Klubbar och avdelningar är helt avgörande för att det här ska lyckas.

//

När det gäller kompetensutveckling är BAE Systems Bofors i Karlskoga ett gott exempel att lära av.

Där har klubben tagit initiativ till validering och kompetensutveckling, och fått gehör hos företaget.

Klubbordförande Staffan Källström säger:

”Vi gör det för att ha ett jobb kvar att gå till om tio år. Det finns ju ingen lag som säger att vi ska ha en försvarsindustri i Karlskoga. Att företaget finns kvar hänger på att vi utvecklas. När våra ingenjörer ritar fram nya produkter, måste vi industriarbetare kunna montera dem.”

Han konstaterar att kompetensutveckling inte bara stärker oss på jobbet – utan även som människor.

När man ser att man klarar av nya saker, då växer man som person.

//

Precis det är vad validering, kompetensutveckling, vidareutbildning och omskolning handlar om.

Att tro på människan – hennes förmåga att utvecklas och växa.

Så får vi inte bara högre löner, bättre arbetsvillkor och en mer konkurrenskraftig svensk industri.

Så stärker vi också oss själva och varandra i vår fackliga kamp.

//

Vårt systematiska arbetsmiljöarbete är en annan viktig del av vår fackliga kamp.

Varje dag jobbar vi vidare för att ingen ska dö av jobbet.

Och det finns mycket kvar att göra.

En av tre medlemmar i IF Metall är oroad för att drabbas av ohälsa eller olyckor på sitt jobb, visar Industriarbetarnas arbetsmiljörapport 2022.

Så kan vi inte ha det! Varken på gamla eller nya industriarbetsplatser.

Och trygga och säkra industrijobb är avgörande för att industrins klimatomställning ska bli lyckosam.

Ja, för att de nya gröna industrijobben ska vara attraktiva.

Därför måste vi se till att stå bakom våra hjältar – skyddsombuden.

De är avgörande för att skapa en bra arbetsmiljö.

De har sina arbetskamraters förtroende.
De kan arbetsplatserna och förstår var riskerna finns.
Ofta upptäcker de faror i tid, innan det går illa.

//

På många små arbetsplatser är de regionala skyddsombuden viktiga.

De går skyddsronder tillsammans med arbetsgivare och arbetstagare – och lägger grunden för ett bra samarbete om arbetsmiljön.

Tyvärr ifrågasätts våra regionala skyddsombud av de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna. Ibland går det så långt som till smutskastning.

Därför är en av IF Metalls viktigaste uppgifter under den nya regeringen att stå upp för våra skyddsombud. Precis som vi gör i vårt uttalande.

För om ingen ska dö av jobbet måste skyddsombuden förstärkas – inte försvagas!

//

En sak är säker.

Vi ger oss inte.

Vi fortsätter kämpa.

För ingen ska någonsin behöva dö av jobbet.

Ingen ska någonsin behöva inse att deras nära och kära aldrig mer kommer hem från sin arbetsplats.

//

Högerhotet mot skyddsombuden för mig in på värdet av vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna.

Det mina vänner, är samhällsförändring på riktigt.

När Socialdemokraterna lägger förslag om att förstärka skyddsombuden är det ett resultat av vår samverkan – för att vi delar grundläggande värderingar och syn på samhället.

Vi kommer att ha stor nytta av vår facklig-politiska samverkan när vi ska försöka driva den nya högerregeringen framför oss.

För tillsammans blir vi starka.

Och vi vet ju, att om inte vi själva utformar politiken, så gör någon annan det åt oss.

Därför är det lika viktigt för mig att sitta i Socialdemokraternas verkställande utskott, som det är för lokala IF Metallare att sitta i kommun- och regionfullmäktige.

Och därför är jag så glad att nio IF Metallare är invalda i den nya riksdagen.

Sofia Amloh från Sörmland, Jamal El-Haj från Malmö, Tomas Eneroth och Monica Haider från Kronoberg, Isak From från Västerbotten, Johanna Haraldsson från Jönköping, Mattias Jonsson härifrån Göteborg, Patrik Lundqvist från Gävleborg och Annette Rydell från Blekinge.

Viktiga röster för Sveriges industriarbetare.

//

Jag sa det i mitt inledningstal – och jag säger det igen.

Nu är vi i ett nytt läge.

När Sverige leds av en högerkonservativ regering har vi inte samma ingång i maktens korridorer som innan.

Men vi ska engagera oss politiskt med samma glöd som förut.

Vi lämnar inte politiken bara för att valrörelsen är över.

Tvärtom blir det ännu viktigare för oss att driva våra frågor när Sverige har en regering som inte självklart prioriterar löntagarnas rättigheter – och inte självklart ser facket som något positivt.

//

Nu är valrörelsen över – så nu är det dags för Ulf KristerSSon att börja leverera.

Vi måste bevaka a-kassan och sjukförsäkringen mycket noga.

För även om inga försämringar har aviserats än – så vet vi att det alltid ligger i korten för en högerregering.

Och vi måste få regeringen att förstå vad som behövs för att industrins gröna omställning ska kunna gå vidare med full kraft.

Vi behöver en bred energiöverenskommelse, snabbare och smidigare tillståndsprocesser och en bra infrastruktur i hela landet.

Det är nödvändigt för en lyckosam och rättvis klimatomställning.

Kom igen nu, energi- och näringsminister Ebba Busch!

//

Många undrar hur vi i facket ska hantera Sverigedemokraterna. Det blev en fråga i medierna efter valet.

För oss i IF Metall är det inte så dramatiskt. Vi har ingen fastslagen linje för vilka partier vi pratar eller inte pratar med.

Vi samverkar med ett parti – Socialdemokraterna.

Och vi kommer att samtala med dem som har makten. Något annat vore faktiskt tjänstefel!

Vi samtalade med alliansregeringen och med den S-ledda regeringen – och vi kommer att samtala med högerregeringen.

Om vi behöver prata med Sverigedemokraterna för att bevaka medlemmarnas intressen, så kommer vi att göra det med.

Jag kommer inte att lämna ett rum för att en Sverigedemokrat är där. Det har jag heller aldrig gjort hittills.

Men vi kommer aldrig att samarbeta med SD eller ge dem arenor. Av den enkla anledningen att deras grundläggande värderingar är ljusår från våra.

Vi står för människovärde och demokrati, och där brister Sverigedemokraterna gång på gång.

Som jag sa redan i mitt inledningstal:

Deras själva idé är att misstänkliggöra människor på grund av ursprung, religion och hudfärg.

Och det kommer vi aldrig att acceptera. Aldrig!

Därför går det inte att vara förtroendevald för både IF Metall och Sverigedemokraterna.

Man måste helt enkelt välja vilken värdegrund man har.

//

Ja, mina vänner.

Vi har en tuff politisk tid framför oss.

IF Metall kommer att vara konstruktiva och lösningsfokuserade i vår politiska påverkan.

Men vi kommer inte att tveka att höja rösten och protestera om våra rättigheter hotas.

Det ska Sveriges nya regering ha klart för sig!

//

Även på det internationella planet måste vi påverka politiken.

Särskilt i EU.

Vi har mycket av lära av kampen om minimilönerna.

Där frontalkrockade den svenska modellen med stora delar av Europa – även om vi fick till ett undantag för Sverige till slut.

Striden om minimilönerna visar att vi måste vara långsiktiga och framsynta.

Vi behöver bygga europeisk förståelse för vår arbetsmarknadsmodell – och förklara varför vi säger nej till politiska detaljregleringar.

För vi lever i en internationaliserad värld, och våra medlemmar arbetar på en internationell marknad.

I EU sätts förutsättningar för att vi ska kunna driva en konkurrenskraftig industri i Sverige.

Därför kan vi aldrig sitta på läktaren. Inte heller i den europeiska unionen.

//

Vänner!

Vi ska vara stolta över vår svenska modell – att parterna och inte politikerna bestämmer spelreglerna på arbetsmarknaden.

Och nu står vi inför en riktig prövning.

Avtalsrörelsen kommer att bli historiskt tuff.

Det blir dyrare att handla mat, värma upp huset, betala bolånet och tanka bilen.

Och det råder ingen tvekan. Vi ska pressa ur arbetsgivarna varenda krona som de kan betala.

För det finns ingen anledning att öka företagens vinster ännu mer – på löntagarnas bekostnad.

Men vi ska inte elda på inflationen. För vi vet att det urholkar våra löner och hotar våra jobb.

Det är en svår balansgång. Men en balansgång som vi kan och ska klara.

I det här utmanande läget är det extra bra att vi är på väg att få en LO-samordning på plats.

Som innebär att industrin sätter normen för löneökningarna – och att vi kräver en höjning av lägstalönerna i kombination med en låglönesatsning.

För det blir en rejäl kraftmätning med arbetsgivarna.

Och då behöver vi varandra i LO. För tillsammans är vi starka!

//

Om någon tvekar på att IF Metall vill ha ett starkt LO – är svaret ja!

Men LO har inte har samma position längre.

Saco och TCO är större än LO tillsammans.

Det är tufft – men det är en verklighet som vi måste förhålla oss till.

Vi måste vässa LO.

Vi måste se till att LO håller ihop, och kan utöva största möjliga makt på svensk arbetsmarknad.

Därför behöver vi tänka långsiktigt och ha ett utbyte med LO – både när det gäller förtroendevalda och anställda.

För LO blir aldrig starkare och bättre än vi själva gör det.

Vi måste helt enkelt se till att LO kan IF Metalls frågor.

För medlemmarnas skull.

//

Vänner!

Vår kongress lider mot sitt slut.

När ni åker hem till era arbetsplatser – ta med er detta:

Den gröna omställningen innebär en fantastisk tid för vår fackförening.

Utmaningarna är lika stora som möjligheterna.

Nu om någonsin sätts vår fackliga förmåga på prov.

Vi ska inte bara vara med i den gröna omställningen. Vi ska leda den. För medlemmarnas bästa.

Genom hårt arbete på alla fronter och på alla nivåer ska vi driva industriarbetarnas intressen.

Från industrigolven till toppolitiken.

För vi sitter aldrig på läktaren. Vi är makten ingen rundar.

Och nu går vi ut i framtiden, som redan är här, och som faktiskt är vår.

Än en gång – tack för en fantastisk kongress!

Tack.